

**VYHODNOTENIE – KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTSKEJ
ČASTI BRATISLAVA-RAČA NA ROKY 2020 – 2024**

ZA ROK 2022

schválené uznesením Miestneho zastupiteľstva č. UZN _____

jún 2023

Vypracovala: Mgr. Hana Štetinová

Vyhodnotenie KPSS za rok 2022

PRIORITA č. 1: Zvýšiť informovanosť verejnosti o sociálnych službách

Druh sociálnej služby	Všetky druhy
Cieľová skupina	Prijímatelia sociálnych služieb, potenciálni prijímatelia sociálnych služieb a ich rodiny
Poskytovateľ služby	Mestská časť Bratislava-Rača
Forma služby	Všetky formy
Stav v roku 2019 /príprava KPSS	Verejnosti chýbajú zrozumiteľné a jasné informácie o tom, aké sociálne služby, u koho a za akých podmienok je možné využiť. V súčasnosti sú využívané prevažne informačné kanály, ktoré dostatočne nepokrývajú cieľovú skupinu starších ľudí (internet).
Popis zámeru	Vypracovanie mapy sociálnych služieb a brožúry so základnými informáciami o sociálnych službách
Popis plnenia – vyhodnotenie za roky 2020, 2021, 2022	<p>V čase prípravy komunitného plánu nebolo zrejmé, že analogický cieľ majú aj strategické dokumenty BSK a Hlavného mesta Bratislava.</p> <p>V gescii BSK bola v roku 2020 vydaná obsiahla kvalitná a prehľadná brožúra „Sprievodca sociálnymi službami“ https://bratislavskykraj.sk/wp-content/uploads/2020/02/sprievodca_socialnymi_sluzbami.pdf Je k dispozícii v aktualizovanej verzii v tlačenej podobe na prvom kontakte BSK, na oddelení pre sociálne veci MÚ Bratislava-Rača. Link je na web stránke BSK a na web stránke mestskej časti. Táto brožúrka naplňa všetky kritéria, ktoré na daný materiál kladie náš cieľ. Vytváranie paralelnej brožúrky orientovanej iba na sociálne služby na území Rače by pre verejnosť nemalo zmysel a predstavovalo by neekonomické čerpanie finančných zdrojov. Pracovníci oddelenia pre sociálne služby sa preto sústredili na informovanie klientov – potenciálnych záujemcov o sociálne služby o tejto brožúre. Seniorom sprístupňovali informácie v tlačenej podobe, pre občanov schopných pracovať s počítačom bol mailom zasielaný link na brožúru na stránke BSK, je tak isto zverejnená na web stránke mestskej časti v sekcii sociálne služby.</p> <p>V gescii Hlavného mesta bola spracovaná brožúrka pre klientov potenciálnych prijímateľov služieb pre občanov bezdomova alebo občanov ohrozených stratou bývania „Bratislava pre ľudí bezdomova“ Brožúrka je proklientsky spracovaná vo formáte brožúry do vrecka. Je k dispozícii na prvom kontakte BSK, Hlavného mesta, na oddelení pre sociálne veci MÚ Bratislava-Rača a na web stránke mestskej časti v sekcii sociálne služby.</p> <p>Referenti oddelenia pre sociálne veci sa počas obdobia pandémie sústredili na prípravu informačných materiálov zameraných na navigáciu klientov a ich rodín v riešení jednotlivých životných situácií súvisiacich s oblasťou sociálnej práce. Každý z pracovníkov oddelenia pre sociálne veci má spracované informačné poradenské materiály pripravené na tlač, prípadne na</p>

	zaslanie emailom, materiály sú priebežne aktualizované a doplňané.	
	Termín realizácie	2020 – 2024
	Finančné náklady	2 000 €
	Zdroje financovania	Rozpočet mestskej časti
Čerpanie financií		bez čerpania

PRIORITA č. 2: Zvýšiť počet občanov MČ Bratislava-Rača, ktorým sa poskytne príspevok na zabezpečenie sociálnej služby Terénna opatrovateľská služba prostredníctvom neverejných poskytovateľov

Druh sociálnej služby	Opatrovateľská služba, § 41 zákona č. 448/2008 o sociálnych službách
Cieľová skupina	Občania Rače odkázaní na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy, ktorým sa poskytuje opatrovateľská služba v ich prirodzenom, domácom prostredí a na ktorých už nemá MČ Bratislava-Rača kapacitu vlastných opatrovateľov
Poskytovateľ služby	Neverejní poskytovatelia
Forma služby	Terénna
Stav v roku 2019 /príprava KPSS	V čase prípravy strategického dokumentu mestská časť evidovala vyšší počet záujemcov o domácu opatrovateľskú službu, ktorých viedla v poradovníku. Na základe komunikácie s inými mestskými časťami dospeli pracovníci oddelenia v čase prípravy dokumentu k záveru, že pre MČ bude prínosom vytvoriť zmluvu s neverejným poskytovateľom a vytvoriť podmienky pre poskytovanie tejto služby prostredníctvom neverejného poskytovateľa pre 10 osôb ročne.
Popis zámeru (personálne, prevádzkové, organizačné podmienky)	Vytvorenie predpokladov pre zabezpečenie poskytovania domácej opatrovateľskej služby neverejnými poskytovateľmi prostredníctvom Zmluvy s neverejnými poskytovateľmi oddelenie pre sociálne veci. Text zmlúv zabezpečí právnik. Je potrebné: <ul style="list-style-type: none"> • vyriešiť rozpočtové zdroje „príspevku neverejnemu poskytovateľovi“, • doplnenie VZN o poskytovanie príspevku neverejnemu poskytovateľovi, • pripraviť znenie Zmluvy o poskytnutí príspevku, • nadviazať spoluprácu s neverejnými poskytovateľmi podľa Registra poskytovateľov, • zabezpečiť kontrolu použitia finančného príspevku u neverejného poskytovateľa, • zabezpečiť podklady (tlačivá) na vyúčtovanie príspevku neverejným poskytovateľom.
Popis plnenia – vyhodnotenie za roky 2020 a 2021	V rozpočte boli vytvorené zdroje pre financovanie príspevku neverejnemu poskytovateľovi. V roku 2022 sa koordinátorke pre opatrovateľskú službu priebežne podarilo prostredníctvom našich opatrovateľiek uspokojovať žiadateľov o tento typ sociálnej služby.

Rodiny hľadajú najlacnejšiu alternatívu služby, o službu zabezpečovanú neverejnými poskytovateľmi neprejavujú záujem. Časť občanov preferuje riešenie krátkodobej starostlivosti o príbuzného prostredníctvom súkromnej služby cez neregistrované súkromné opatrovatelky, ktoré rodiny kontrahujú na referenciu niekoho zo známych, alebo prostredníctvom web stránok domelia, fermeria . Referent pre posudkovú činnosť a koordinátorka opatrovateľskej služby si dali za cieľ všetkých potenciálnych záujemcov komplexne informovať aj o možnosti využitia služieb poskytovaných neverenými poskytovateľmi. Nikto zo žiadateľov o domácu opatrovateľskú službu nepožiadala v tomto roku mestskú časť o zabezpečenie opatrovateľskej služby neverejným poskytovateľom.

Ako možný dôvod vnímame:

- služba poskytovaná našimi opatrovatelkami bola v roku 2021 relatívne dostatková, všetci žiadatelia ju dostali poskytnutú v čase keď službu potrebovali, prípadne si rodina vybrala na krátky čas pobytovú službu,
- cena opatrovateľskej služby poskytovanej našou mestskou časťou je neporovnateľne nižšia ako alternatívna služba poskytovaná neverejným poskytovateľom, preto je klientmi a ich rodinami preferovaná,
- pri poskytovaní sociálneho poradenstva sme sa sústredili na komplexné informovanie rodín a využitie iných foriem analogickej služby – mnohé sú pre klientov a ich rodiny finančne výhodnejšie, ide predovšetkým o využitie Denného stacionára pri potrebe služby s vyššou hodinovou dotáciou, príspevkov úradu práce – príspevok na opatrovanie, príspevok na osobnú asistenciu,
- pre mnohých klientov je dovoz obedov dostatočnou službou, klienti si ju mohli zazmluvniť prostredníctvom opatrovateľskej služby mestskej časti /cena obeda 3,40 €, cena dovozu 0,80 €/, mohli využiť príspevky na stravovanie, ktoré si mohol uplatniť každý dôchodca s dôchodkom do 630 €,
- od marca 2020 začal v mestskej časti poskytovať službu dovozu obedov nový komerčný poskytovateľ „Obedy pre seniorov“. Služba bola poskytovaná aj v roku 2022 za veľmi prijateľnú cenu 3.90 € vrátane dovozu za klasické menu a 4,90 € za gurman menu, pričom firma ponúka dovoz obedov aj počas víkendu,
- rodiny uprednostňovali opatrovatelky, ktoré bývajú priamo v mestskej časti (preferencia pracovníkov, ktorí vedeli znížiť svoju mobilitu na minimum a tak počas pandémie minimalizovať riziko infikovania klienta).

Pracovníci oddelenia sa aj v roku 2022 sústredili na plnenie a kontrolu plnenia veľmi prísnych opatrení pre maximálne bezpečné poskytovanie domácej opatrovateľskej služby v podmienkach pandémie. Služba prebiehala nepretržite bez obmedzení, s prípadnou preventívnou karanténou konkrétnej opatrovateľky po konzultácii konkrétneho prípadu s RÚVZ. Pri naplnení tohto cieľa sa pracovníci

	oddelenia sústredili na získavanie materiálov o spolupráci s neziskovými organizáciami. Pracovníci oddelenia si vytvorili prehľad o existujúcich neverejných poskytovateľoch DOS a získavali referencie o kvalite nimi poskytovaných služieb.	
Plánovaná aktivita	Termín realizácie	2020 – 2024
	Finančné náklady	<p>Odhad nákladov: Počet opatrovaných občanov: 10 <u>Odhadovaný</u> príspevok na hodinu: 1,50 €. Maximálny počet hodín poskytnutia príspevku na deň a 1 občana: 3 hodiny Počet pracovných dní v roku: 250 Odhad nákladov na poskytnutie finančného príspevku na 1 občana za rok = 1,50 x 3 x 250 = 375,00 €/rok/občan. Za 10 občanov = 375,00 x 10 = 3 750,00 €/rok Za obdobie 5 rokov (2020 – 2025): 3 750,00 x 5 = 18 750,00 za 5 rokov spolu</p>
	Zdroje financovania	Rozpočet mestskej časti
Čerpanie financií		nevyčerpané, Poznámka: reálne náklady na službu sú niekoľko násobne vyššie ako plánovaný náklad 1,50 €, odvíjali by sa od EON neverejného poskytovateľa a EON nami poskytovanej služby,

PRIORITA č. 3: Zvýšiť počet opatrovateľov

Druh sociálnej služby	§ 41 zákona o sociálnych službách
Cieľová skupina	<p>Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná v domácom prostredí fyzickej osobe, ktorá:</p> <p>a) je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II a</p> <p>b) je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách.</p>
Poskytovateľ služby	Mestská časť Bratislava-Rača
Forma služby	Terénna
Stav v roku 2019 /príprava KPSS	Dopyt po opatrovateľskej službe prevyšoval počet opatrovateľov.
Popis zámeru (personálne, prevádzkové, organizačné podmienky)	v personálnej štruktúre oddelenia pre sociálne veci vytvoríť 20 miest pre opatrovateľky, prijatie nových opatrovateľiek poskytujúcich sociálnu službu v domácom prostredí prijímateľa.
Popis plnenia – vyhodnotenie za roky 2020 a 2021	V personálnej štruktúre bolo vytvorených 20 miest na pozíciu opatrovateľky v domácom prostredí klienta, v roku 2022 prebiehal dopytovo orientovaný projekt „Podpora opatrovateľskej služby II“ / od decembra 2021 do novembra

	<p>2022/, Projekt nám pomáha vytvárať finančné podmienky pre tím opatrovateliek. Napriek opakovane uverejňovaným výberovým konaniam na pozíciu opatrovatelky sme mali počas celého roka obsadených max 17 miest opatrovateliek. Získali sme jedného veľmi kvalitného človeka do tímu. Vytvorili sme pre opatrovatelky lepšie finančné podmienky, sú vytvorené nefinančné benefity /možnosť preplatenia 100 € z ročného predplatného cestovného lístka na MHD, možnosť doplniť si vzdelanie rôznymi kurzami cez vzdelávaciu organizáciu Mosty pomoci, s ktorou sme pokračovali v spolupráci, nákupom odbornej literatúry pre tím opatrovateľskej služby, pokračovaním zabezpečenia kompletnej série osobných ochranných pomôcok a ich pravidelného dopĺňania. Počas roka 2022 dostali opatrovatelky kvalitnú zimnú ortopedickú obuv, počas celého roka pravidelne dostávali k dispozícii dezinfekčné gély, dezinfekčné spreje, ochranné krémy na ruky, rukavice, respirátory. Na pravidelnej báze sme opatrovatelky informovali o novinkách v platných protipandemických opatreniach. Pri mailovej komunikácii a telefonických rozhovoroch s potenciálnymi záujemcami o pozíciu sme ponúkali ako benefit aj možnosť ubytovania na ubytovni mestskej časti.</p> <p>Ako dôvod nenaplnenia plánovaných personálnych kapacít vnímame:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lepšie platové podmienky v blízkyh mestskeých častiach, potenciálne opatrovatelky – absolventky stáže v Dennom stacionári prijali práci v susednej mestskej časti, - obavy potenciálnych opatrovateľov zo zahájenia práce v domácnostiach v období pokračujúcej pandémie, prácu v domácom prostredí vnímali potenciálni uchádzači o zamestnanie ako veľmi riziková, - pomerne nízke platové ohodnotenie, v roku 2022 bolo priemerne vo výške 830 €, - výrazne vyššie platové ohodnotenie v pobytových sociálnych službách. 	
Plánovaná aktivita	Termín realizácie	2020 – 2024
	Finančné náklady	Mzdy a odvody opatrovateliek – závisia od určenej minimálnej mzdy a jej násobku v zmysle odmeňovacieho poriadku MČ Bratislava-Rača Za rok 2022 je to 230781,38 €
	Zdroje financovania	Rozpočet mestskej časti Nenávratný finančný príspevok
Čerpanie financií		rozpočtové finančné zdroje na 4 ľudí nevyčerpané

PRIORITA č. 4: Pokračovať v debarierizácii verejných priestranstiev a verejných budov

Druh sociálnej služby	-
Cieľová skupina	Obyvatelia a návštevníci mestskej časti, osoby s pohybovými ťažkosťami, osoby na invalidných vozíkoch, rodiny s malými deťmi
Poskytovateľ služby	Mestská časť Bratislava-Rača
Forma služby	-
Aktuálny stav	Viacere verejné priestranstvá a verejné budovy nedisponujú bezbariérovým prístupom, čo sťažuje prístup invalidným vozíkom, kočíkom, ľuďom s pohybovými ťažkosťami.
Kapacita služby	-
Potreby cieľovej skupiny	Bezbariérový prístup
Popis zámeru (personálne, prevádzkové, organizačné podmienky)	Debarierizácia Miestneho úradu v Rači (obe budovy) a Základnej školy s materskou školou na Hubeného 25. Pri rekonštrukcii ciest a chodníkov budú riešené bezbariérové nábehy. Podrobnejšie informácie o technickom riešení stanoví projektová dokumentácia. Zámer je v súlade s Vyhláškou č. 532/2002 Z. z. Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.
Popis plnenia – vyhodnotenie za roky 2020 a 2021	<p>Téma debarierizácie úradu na Kubačovej bola dočasne vyriešená získaním schodolezu od firmy Velcon /boli sme vybraní v súťaži projektov a získali tak schodolez bezplatne/, pre neskoršiu realizáciu je plánovaná nájzdová plošina.</p> <p>Školský úrad vytvoril dohodu medzi ZŠ Jána Ámosa Komenského na Hubeného a ZŠ Tbiliská o prijímaní žiakov, ktorí potrebujú bezbariérovú úpravu vstupu do budovy a bezbariérový interiér /výťah/. Podľa tejto dohody by takéhoto žiaka prednostne prijímala ZŠ Tbiliská, ktorá má nájzdovú plošinu do budovy, v budove má dobudovaný výťah a majú skúsenosti s integráciou detí s pohybovým hendikepom.</p> <p>Debarierizačné riešenia pre budovu ZŠ a MŠ Hubeného neboli navrhované, budova je riešená medzioschodiami, išlo by o mimoriadne nákladný projekt.</p> <p>Od školského roku 2023/24 budú mať žiaci so zdravotným postihnutím možnosť študovať na novo otvorenej bezbariérovej škole ZŠ Plickova.</p> <p>Rekonštrukcia chodníkov a ciest bola realizovaná v súlade s platnou legislatívou a spĺňa všetky kritéria bezbariérovosti:</p> <ul style="list-style-type: none">- chodník s plošinou, so schodiskom a zábradlím na Jurkovičovej ulici /medzi teplárňou a štadiónom na pozemný hokej- chodník na Kadnárovej ulici pri SOŠMIŠ – výmena klasického obrubníka za nájzdový- taktický chodník na Hornej ulici- taktický chodník na Hagarovej 17- vytvorenie chodníka na Vrbenského- výmena povrchu chodníka a Cyprichovej 42

	<ul style="list-style-type: none"> - Výmena povrchu pred kostolom sv. Jakuba a Filipa na Alstrovej - Dobudovanie chodníka v areály Denného stacionára výmenou za zatrávňovaciú dlažbu, ktorá predstavovala pre seniorov bariéru pre ich samostatný pohyb. 	
Plánovaná aktivita	Termín realizácie	2020 – 2024
	Finančné náklady	Cca 70 000 EUR
	Zdroje financovania	Rozpočet mestskej časti Nenávratný finančný príspevok

PRIORITA č. 5: Navýšenie počtu terénnych sociálnych pracovníkov

Druh sociálnej služby	§ 24a zákona o sociálnych službách	
Cieľová skupina	Fyzická osoba v nepriaznivej sociálnej situácii	
Poskytovateľ služby	Mestská časť Bratislava-Rača	
Forma služby	Terénna	
Aktuálny stav	Nedostatok terénnych sociálnych pracovníkov. MČ Bratislava-Rača má aktuálne vytvorené a obsadené jedno pracovné miesto terénneho sociálneho pracovníka. Je žiaduce, aby MČ Bratislava-Rača disponovala aspoň dvoma terénnymi sociálnymi pracovníkmi.	
Kapacita služby	Aktuálna kapacita: 1 Požadovaná kapacita: 2 Potrebné navýšenie kapacít o: 1	
Potreby cieľovej skupiny	Sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, pomoc pri uplatňovaní práv, stravovanie.	
Popis zámeru (personálne, prevádzkové, organizačné podmienky)	Činnosť terénnej sociálnej práce t.j. vyhľadávanie osôb v nepriaznivej sociálnej situácii, vykonávanie preventívnej aktivity, poskytovanie sociálneho poradenstva, sociálnej rehabilitácie, pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov a utváranie podmienok na výdaj stravy alebo výdaj potravín budú vykonávať 2 terénny sociálni pracovníci.	
Popis plnenia – vyhodnotenie za roky 2020 a 2021	Počas roka 2020 sa podarilo vytvoriť projekt terénnej sociálnej práce krízovej intervencie, ktorý bol záverom roka podaný na VÚC ako žiadosť o registráciu novej sociálnej služby terénnej sociálnej služby krízovej intervencie. V máji 2021 sme získali zápis do registra poskytovateľov. Počas leta 2021 sa podarilo na rokovaníach tvorby komunitného plánu HM presadiť návrh umožniť poskytovanie TSS KI aj mestským častiam, v pôvodnom návrhu malo mať túto kompetenciu iba HM Bratislava, tým by sa však strácala adresnosť a komunitné poskytovanie tohto typu služby Pre fungovanie terénneho tímu oddelenie pre sociálne veci začalo využívať staršie vozidlo Peugeot, ktoré sa do roku 2021 používalo na rozvoz stravy pre seniorov. Do personálnej štruktúry oddelenia pre sociálne veci sa podarilo pre rok 2023 opäť dostať dvoch terénnych sociálnych pracovníkov. Od septembra 2021 je na pozícii koordinátora a garanta TSS KI nový pracovník.	
Plánovaná aktivita	Termín realizácie	2020 – 2024

	Finančné náklady	Platy dvoch pracovníkov novo vytvoreného referátu terénnej sociálnej služby krízovej intervencie
	Zdroje financovania	Rozpočet mestskej časti
Čerpanie financií		bez finančných nákladov

PRIORITA č. 6: Podpora preventívnych programov zameraných na deti a mládež

Druh sociálnej služby	-
Cieľová skupina	Deti a mládež
Poskytovateľ služby	Mestská časť Bratislava-Rača
Forma služby	-
Aktuálny stav	Deti závislé na drogách, na alkohole, deti s poruchami správania sa, záškoláctvo, drobná kriminalita, nedostatočná hĺbkovejšia práca s rodinou, nedostatočná informovanosť verejnosti o preventívnych programoch.
Kapacita služby	-
Potreby cieľovej skupiny	Informačná osвета
Popis zámeru (personálne, prevádzkové, organizačné podmienky)	Zámerom je podporiť školy/organizácie s preventívnymi programami (protidrogové, protialkoholické a pod.) informovaním verejnosti o aktuálnych/plánovaných programoch. Zvýšiť súčinnosť s úradom práce, sociálnych vecí a rodiny.
Popis plnenia – vyhodnotenie za roky 2020 a 2021	<p>Posilnili sme spoluprácu so školami, začiatkom roka 2021 sa vytvorili základné podklady pre projekty venované prevencii na školách. Pripravila sa vízia účasti terénneho sociálneho pracovníka orientovaného na deti a mládež na poradách o riešení krízových sociálnych situácií detí priamo na školách. Pracovník TSS KI absolvoval viacero vzdelávacích programov venovaný sociálnej prevencii.</p> <p>Výraznejšie sa posilnila spolupráca s občianskymi združeniami – Mládež ulice /so zameraním - terénna sociálna práca s deťmi a s mládežou, práca v rodinách a komunitná práca/, Ako doma, Amavet /voľnočasové aktivity pre deti a mládež/. Aktivity pre mladých v roku 2022 boli naplno obnovené.</p> <p>Posilnila sa spolupráca s O.Z. Stará jedáleň a s materským centrom Ráčik od marca 2022 bolo v ich priestoroch organizovaných viacero akcií na podporu utečencov z Ukrajiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - SWAP – oblečenie, hygienické potreby, kuchynský riad, posteľná bielizeň, hračky, bicykle a športové potreby. Pracovníci sociálneho oddelenia poskytovali pri týchto podujatiach sociálne poradenstvo, - Arteterapeutické skupiny pre deti z Ukrajiny a ich matky, - Kluby na integráciu ukrajinských detí, - Skupiny v Ráčik-u pre ukrajinské deti predškolského veku a ich matky, - Voľný vstup detí a žien z UA na rôzne krúžky a kluby organizované Starou jedáľňou

	<p>Posilnila sa spolupráca s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny SR pri riešení problémových rodín, zrealizovali sa prípadové konferencie</p> <p>Udržiavali sme nadviazanú spoluprácu s CDR.</p> <p>Terénny sociálny pracovník sa intenzívne venoval prípadovej práci priamo v domácnostiach detí žijúcich v rodinách ohrozených rôznymi vážnymi sociálno-patologickými javmi.</p> <p>Vytvorili sme sieť pre pomoc nízkopříjmovým rodinám – spolupráca s račianskou charitou a s Bratislavskou arcidiecéznou charitou.</p>	
Plánovaná aktivita	Termín realizácie	2020 – 2024
	Finančné náklady	-
	Zdroje financovania	-